

Postowie

WŁADYSŁAW SZLENGEL

CO CZYTAŁEM UMARŁYM

Postowie

Nie tylko to czytałem umarłym...

To były wiersze, które nie dotarły do sumień, które miały poruszyć, ale drażyły w sercach tych, którzy słuchali, raz żal, często łzawość wyzwalamą ciężką, suchą zmoreę na sercu, czasem ogniły¹ zacięcie sprawiedliwy gniew i pragnienie przetrwania, aby płacić.

A dla ludzi modlących się co dzień o cichą i bezbolesną śmierć, byle nie czuć i nie widzieć — to dużo.

A potem czytywałem dziwne i przedziwne przypadki Żyda Majera Mlińczyka. Majer Mlińczyk urodził się jako 42-letni kupiec w marcu 1942 roku i do stycznia 1943 roku przeżył w 15 felietonach przygody, które rozśmieszały moich słuchaczy — i przyznają ze skruchą — i mnie. Majer Mlińczyk był tak popularną osobistością, jego powiedzenia, zdarzenia i rozstrzygnięcia aktualnych dla nas zagadnień tak nieoczekiwane, że miarę jego sławy w „ludzie” mierzyć można tylko z warszawskim Dodkiem², Grypsem lub Panem Piecykiem Wiecha³.

Pisywałem jeszcze kroniki tygodniowe, satyryczne piosenki, szopki, eseje, dialogi aktualne dwóch szcztokarzy⁴, Kimpeta i Urinensaf[t]a, i wiele, wiele złośliwostek o moich bliźnich.

W tece czeka na pierwszą spokojną noc materiał do powieści o teatrze polskim [...] błakają się fragmenty tekstu i dialogów do sztuki (o, dobre marzenia między jedną blokadą a drugą) *Pomnik Judasza*, a na dnie szuflady ukryta przed ludzkim wzrokiem, aby przed końcem wojny ludzkie oko jej nie znalazło — leży makabryczna i tragicznie groteskowa *Encyklopedia Getta Warszawskiego*.

I to wszystko czytałem umarłym...

A żywi...

No, cóż...

... żywi niechaj nie tracą nadziei⁵...

Śmierć, Nadzieja

¹ognić — rozpalać. [przypis edytorski]

²Dodek — Adolf Dymśza, właśc. Adolf Bagiński (1900–1975) aktor kabaretowy, filmowy i teatralny. [przypis edytorski]

³Wiech — Stefan Wiechecki (1896–1979), dziennikarz, felietonista, satyryk i prozaik, często używający w swojej twórczości gwary warszawskiej. [przypis edytorski]

⁴szcztokarz — rzemieślnik wyrabiający szcztoki (częsty zawód w getcie warszawskim). [przypis edytorski]

⁵żywi niechaj nie tracą nadziei — nawiązanie do wiersza *Testament mój* Juliusza Słowackiego. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z **Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur**.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na **Licencji Wolnej Sztuki 1.3**. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w **Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur**. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/szlengel-poslowie/>

Tekst opracowany na podstawie: Władysław Szlengel, *Co czytałem umarłym*, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1979.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>). Publikacja sfinansowana ze środków pozostałych ze zbiorów, które nie zakończyły się sukcesem.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Agnieszka Tulicka, Aleksandra Kopeć, Paulina Choromańska, Paweł Koziół.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: **szczegóły na stronie Fundacji**.